



Briselē, 10.4.2019.
COM(2019) 195 final

**KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM, EIROPADOMEI,
PADOMEI, EIROPAS CENTRĀLAJAI BANKAI, EIROPAS EKONOMIKAS UN
SOCIĀLO LIETU KOMITEJAI, REĢIONU KOMITEJAI UN EIROPAS
INVESTĪCIJU BANKAI**

**Apvienotās Karalistes bezlīguma izstāšanās no Savienības radīto seku mazināšana:
Savienības koordinētā pieeja**

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM, EIROPADOMEI, PADOMEI, EIROPAS CENTRĀLAJAI BANKAI, EIROPAS EKONOMIKAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAI, REĢIONU KOMITEJAI UN EIROPAS INVESTĪCIJU BANKAI

Apvienotās Karalistes bezlīguma izstāšanās no Savienības radīto seku mazināšana: Savienības koordinētā pieeja

1. IEVADS

Apvienotā Karaliste 2017. gada 29. martā paziņoja par savu nodomu izstāties no Savienības. Komisija joprojām uzskata, ka Apvienotās Karalistes sakārtota izstāšanās no Savienības, pamatojoties uz izstāšanās līgumu, par ko Apvienotās Karalistes valdība vienojās un kuru Eiropadome (50. pants) apstiprināja 2018. gada 25. novembrī, ir labākais iznākums. Komisija turpina koncentrēt savus centienus uz šo mērķi. Tomēr tas ir fakts, ka divas dienas pirms Eiropadomes pagarinātā termiņa¹ – 2019. gada 12. aprīļa – nesakārtotas izstāšanās iespējamība ir ievērojami pieaugusi. Šā paziņojuma mērķis ir izvērtēt intensīvo sagatavošanos šim scenārijam, kas ir notikusi kopš 2017. gada.

Komisija ir atkārtoti, tai skaitā trīs paziņojumos par sagatavotību *Brexit* 2018. gada 19. jūlijā², 2018. gada 13. novembrī³ un 2018. gada 19. decembrī⁴, vērsusi visu ieinteresēto personu uzmanību uz to, ka bezlīguma scenārijs radītu būtiskus traucējumus. Šis novērtējums nav mainījies. Bezlīguma scenārijā nebūs iespējams panākt izstāšanās līgumā paredzēto sakārtoto pāreju.

Līdz ar to ES iestādes, dalībvalstu pārvaldes iestādes visos līmeņos un visas ieinteresētās personas ir kopīgi strādājušas, lai mazinātu bezlīguma scenārija ietekmi. Šo kopīgo pūliņu rezultātā tagad ES ir sagatavojusies, ka notiks nesakārtota izstāšanās.

Ārkārtas pasākumi, kas pieņemti Eiropas un valstu līmenī, ir balstīti uz 2018. gada 13. novembra paziņojumā izklāstītajiem vispārīgajiem principiem. Ārkārtas pasākumi neaizstāj priekšrocības, ko sniedz dalība Savienībā, nedz arī pārejas perioda noteikumus, kā paredzēts izstāšanās līgumā. Tiem ir pagaidu raksturs, un Eiropas Savienība tos ir pieņēmusi vienpusēji, lai aizstāvētu savas intereses. Šie pasākumi pilnībā ievēro Līgumos noteikto kompetenču sadalījumu, kā arī subsidiaritātes principu.

Bezlīguma scenārijā šie pagaidu ārkārtas pasākumi nodrošina Apvienotajai Karalistei iespēju risināt trīs galvenos atdalīšanās jautājumus, kas ir priekšnoteikums diskusijām par turpmākām attiecībām ar Apvienoto Karalisti. Kā Komisijas priekšsēdētājs Junkers 2019. gada 3. aprīlī norādīja Eiropas Parlamentā⁵, šie jautājumi ir par to, i) ka to ES-27 pilsoņu un AK valstspiederīgo tiesības, kuri pirms izstāšanās ir izmantojuši savas tiesības uz brīvu pārvietošanos, būtu joprojām jāievēro un jāaizsargā, ii) ka Apvienotajai

¹ Eiropadomes 2019. gada 22. marta Lēmums 2019/476, kas pieņemts, vienojoties ar Apvienoto Karalisti, ar ko pagarina laikposmu saskaņā ar LES 50. panta 3. punktu (OV L 80I, 22.3.2019., 1. lpp).

² COM(2018) 556.

³ COM(2018) 880.

⁴ COM(2018) 890.

⁵ Komisijas priekšsēdētāja Junkera paziņojums par Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības, Eiropas Parlamenta plenārsēde, Brisele, 2019. gada 3. aprīlis, http://europa.eu/rapid/press-release_SPEECH-19-1970_en.htm.

Karalistei būtu joprojām jāpilda savas finansiālās saistības, ko tā uzņēmusies kā dalībvalsts, un iii) ka joprojām būtu jārod risinājums, lai saglabātu mieru Īrijas salā un iekšējā tirgus integritāti. Apvienotajai Karalistei ir pilnībā jāievēro Lielās piektdienas vienošanās burts un gars.

2. ĀRKĀRTAS SAGATAVOŠANĀS DARBI TIEK PABEIGTI

Gatavošanās tam, ka Apvienotā Karaliste izstāsies, ir bijusi ES iestāžu un struktūru, valsts, reģionālo un vietējo iestāžu, kā arī ekonomikas dalībnieku kopīgs darbs. Visi šie dalībnieki ir aicināti uzņemties pienākumu sagatavoties tam, ka notiks izstāšanās bez vienošanās, un mazināt tās ļaunākās sekas.

ES iestādes un struktūras un ES-27 dalībvalstis kopš 2017. gada decembra ir aktīvi gatavojušās bezlīguma scenārijam. Papildus minētajiem trim paziņojumiem, kas ir snieguši politiskas norādes par izmantojamo pieeju, Komisija ir publicējusi 92⁶ paziņojumus, lai palīdzētu ieinteresētajām personām un iestādēm sagatavoties. Komisija ir iesniegusi arī 19 leģislatīvus priekšlikumus, no kuriem 18 ir pieņemti un būs piemērojami no izstāšanās dienas, un viens – par ES 2019. gada budžetu, tiklīdz tas būs pieņemts galīgajā redakcijā⁷, – tiks piemērots ar atpakaļejošu spēku no izstāšanās dienas. Komisija ir pieņēmusi arī 45 neleģislatīvus aktus vairākās politikas jomās⁸.

Komisija rīkoja plašas tehniskās diskusijas ar ES-27 dalībvalstīm gan par vispārīgajiem jautājumiem saistībā ar sagatavotības un ārkārtas pasākumiem, gan konkrētiem nozaru, juridiskiem un administratīviem jautājumiem. Komisijas pārstāvji ir apmeklējuši visu ES-27 dalībvalstu galvaspilsētas, lai sniegtu skaidrību par Komisijas sagatavotības un ārkārtas pasākumiem un lai apspriestu valstu sagatavotības un ārkārtas rīcības plānus. Vizītēs noskaidrojās, ka dalībvalstis ir lielā mērā sagatavotas visiem iespējamajiem scenārijiem.

Galvenās jomas, kurās ir bijuši nepieciešami ārkārtas pasākumi, ietver pilsoņu tiesības (sociālais nodrošinājums, uzturēšanās tiesības un ceļošana), transportu (pamatsavienojamība un drošība), policijas un tiesu iestāžu sadarbību, jauno Savienības ārējo robežu ar Apvienoto Karalisti pārvaldību, zivsaimniecību un Savienības budžetu. Savienība un dalībvalstis ir pieņēmušas pasākumus arī citās atsevišķās jomās.

Attiecībā uz pilsoņiem dalībvalstis, iedvesmojoties no Komisijas ieteiktās pretimnākošās pieejas⁹, nodrošina turpmākas (pagaidu vai pastāvīgas) uzturēšanās tiesības AK valstspiederīgajiem, kuri izstāšanās laikā dzīvo ES.

Tiek aizsargātas pilsoņu sociālā nodrošinājuma tiesības, kas iegūtas Apvienotajā Karalistē pirms izstāšanās. Ārkārtas rīcības regula uz tās ietvertajām personām neatkarīgi no viņu valstspiederības attiecinās vienlīdzīgas attieksmes principu, faktu vai notikumu un pirms izstāšanās pabeigto uzturēšanās, apdrošināšanas vai darba periodu

⁶ https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness/preparedness-notice_lv.

⁷ Sagaidāms, ka Eiropas Parlaments dos savu piekrišanu priekšlikumam plenārsēdē, kas sāksies 2019. gada 15. aprīlī.

⁸ Pieņemšanas procesā atrodas vēl citi 19 neleģislatīvi akti, kuru virzība atkarīga no Apvienotās Karalistes un citu ārējo dalībnieku iesniedzamajiem dokumentiem.

⁹ Saraksts ar uzturēšanās tiesībām, kas piešķirtas Apvienotās Karalistes valstspiederīgajiem ES valstīs, ir pieejams Komisijas tīmekļa vietnē: https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness/residence-rights-uk-nationals-eu-member-states_en.

pielīdzināšanas un summēšanas principu¹⁰. Dalībvalstis arī īsteno pasākumus valsts līmenī, lai nodrošinātu sociālā nodrošinājuma tiesību aizsardzību šiem pilsoņiem pēc izstāšanās.

Savienība ir arī vienojusies, ka Apvienotās Karalistes valstspiederīgajiem, ceļojot uz ES un uzturoties īstermiņā – 90 dienas jebkurā 180 dienu laikposmā – darījumdarbības un tūrisma nolūkos, nebūs vajadzīga vīza ar nosacījumu, ka Apvienotā Karaliste nodrošina tādu pašu attieksmi pret visiem ES-27 dalībvalstu pilsoņiem¹¹.

Ir pieņemtas arī ārkārtas rīcības regulas, lai saglabātu būtiskos transporta savienojumus galvenajiem transporta veidiem: aviācijai¹², dzelzceļam¹³, kā arī pasažieru un kravu autopārvadājumiem¹⁴.

Pēc Apvienotās Karalistes izstāšanās no Savienības policijas un tiesu iestāžu sadarbība notiks, pamatojoties uz daudzpusējām starptautiskām konvencijām, nevis uz ES tiesību aktu pamata. ES iestādes un dalībvalstis kopā ir identificējušas atbilstīgos instrumentus, kurus var izmantot minētajā kontekstā. Dalībvalstis ir ieguldījušas ievērojamas pūles, lai nodrošinātu, ka šie instrumenti līdz izstāšanās dienai ir darbotiespējīgi.

Dalībvalstis ir cieši sadarbojušās ar ES iestādēm, lai saglabātu iekšējā tirgus integritāti, nodrošinot piemērotu infrastruktūru un resursus, lai uz robežas piemērotu muitas formalitātes un kontroli, kā arī preču sanitārās un fitosanitārās pārbaudes.

Finanšu nozarē tika uzskatīts, ka nepieciešams tikai ierobežots skaits ES pasākumu, lai Eiropas Savienībā mazinātu apdraudējumus finanšu stabilitātei. Šā lēmuma pamatā bija Komisijas, Eiropas Centrālās bankas, Vienotās noregulējuma valdes un Eiropas uzraudzības iestāžu kopīga analīze par riskiem bezlīguma scenārija gadījumā, kā arī Eiropas Centrālās bankas un Anglijas Bankas savstarpējās apvienotās tehniskās grupas analīze.

Attiecībā uz zvejas darbībām pieņemtie pasākumi Savienības un Apvienotās Karalistes kuģiem nodrošinās nepārtrauktu savstarpēju piekļuvi saviem ūdeņiem visu 2019. gadu¹⁵,

¹⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/500 (2019. gada 25. marts) par ārkārtas pasākumu noteikšanu sociālā nodrošinājuma koordinācijas jomā pēc Apvienotās Karalistes izstāšanās no Savienības (OV L 85I, 27.3.2019., 35. lpp.).

¹¹ Grozījums Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2018/1806 (2018. gada 14. novembris), ar ko izveido to trešo valstu sarakstu, kuru valstspiederīgajiem, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, ir jābūt vīzām, kā arī to trešo valstu sarakstu, uz kuru valstspiederīgajiem minētā prasība neattiecas. Oficiālā pieņemšana notiks tuvākajās dienās.

¹² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/494 (2019. gada 25. marts) par dažiem aviācijas drošības aspektiem saistībā ar Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanos no Savienības (OV L 85I, 27.3.2019., 11. lpp.) un Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/502 par kopīgiem noteikumiem, kas nodrošina gaisa pārvadājumu pamatsavienojamību attiecībā uz Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanos no Savienības (OV L 85I, 27.3.2019., 49. lpp.).

¹³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/503 (2019. gada 25. marts) par dažiem dzelzceļa drošības un savienojamības aspektiem saistībā ar Apvienotās Karalistes izstāšanos no Savienības (OV L 85I, 27.3.2019., 60. lpp.).

¹⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/501 (2019. gada 25. marts) par kopīgiem noteikumiem, kas nodrošina kravu autopārvadājumu un pasažieru autopārvadājumu pamatsavienojamību saistībā ar Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanos no Savienības (OV L 85I, 27.3.2019., 39. lpp.).

ja Apvienotā Karaliste piešķirs piekļuvi Savienības kuģiem un ievēros 2019. gada Zvejas iespēju regulu¹⁶. Ja šāda piekļuve netiks piešķirta, ES zvejniekiem būs pieejams finansiāls atbalsts, ja uz laiku tiks pārtraukta viņu darbība¹⁷.

Visi šie pasākumi uz laiku mazinās lielākos traucējumus, kas izriet no Apvienotās Karalistes nesakārtotas izstāšanās, kā atspoguļots tabulā šā paziņojuma 1. pielikumā.

3. 2019. GADA BUDŽETS UN PAPILDU FINANSIĀLAIS ATBALSTS

Komisija ir pieņēmusi priekšlikumu ārkārtas rīcības regulai, kurā noteikts, ka ES vispārējā budžeta līdzekļu maksājumi Apvienotās Karalistes saņēmējiem 2019. gadā var turpināties, ja Apvienotā Karaliste turpina veikt savas 2019. gada budžeta iemaksas un ļauj veikt vajadzīgās revīzijas un kontroles¹⁸. Ja Apvienotā Karaliste nepiekrīt piedalīties 2019. gada budžeta finansēšanā, kā paredzēts ierosinātajā ārkārtas rīcības regulā, Komisija tuvākajā laikā iesniegs budžeta grozījuma projektu, lai novērstu radušos finansējuma trūkumu. Šajā sakarā Komisija aicina Parlamentu un Padomi oficiāli pieņemt šo priekšlikumu.

Pat ja šādas iemaksas netiktu veiktas, Savienība ir nolēmusi, ka noteikti pasākumi būtu jāturpina jebkurā gadījumā. Programma “PEACE IV” un Apvienotās Karalistes–Īrijas sadarbības programma turpināsies, jo tās nodrošina būtisku atbalstu mieram Ziemeļīrijā un Īrijā¹⁹. Lai novērstu traucējumus studentiem, kā arī viņus nosūtošajām un uzņemošajām iestādēm, var pabeigt arī visas notiekošās *Erasmus+* mācību mobilitātes darbības, kurās iesaistīta Apvienotā Karaliste un kuras ir sākušās līdz izstāšanās dienai²⁰.

Turklāt uzņēmēju organizācijas un ieinteresētās personas ir apgalvojušas, ka var būt nepieciešams Savienības finansiālais atbalsts, lai mazinātu ekonomiskās sekas, ko rada Apvienotās Karalistes nesakārtota izstāšanās no Savienības. Bezlīguma izstāšanās

¹⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/498 (2019. gada 25. marts), ar ko groza Regulu (ES) 2017/2403 attiecībā uz Savienības zvejas kuģu zvejas atļaujām Apvienotās Karalistes ūdeņos un Apvienotās Karalistes zvejas kuģu zvejas darbībām Savienības ūdeņos (OV L 85I, 27.3.2019., 25. lpp.).

¹⁶ Padomes Regula (ES) 2019/124 (2019. gada 30. janvāris), ar ko 2019. gadam nosaka konkrētu zivju krājumu un zivju krājumu grupu zvejas iespējas, kuras piemērojamas Savienības ūdeņos un – attiecībā uz Savienības zvejas kuģiem – konkrētos ūdeņos, kas nav Savienības ūdeņi (OV L 29, 31.1.2019., 1. lpp.), un Padomes Regula (ES) 2018/2025 (2018. gada 17. decembris), ar ko 2019. un 2020. gadam nosaka Savienības zvejas kuģu zvejas iespējas attiecībā uz konkrētiem dziļūdens zivju krājumiem (OV L 325, 20.12.2018., 7. lpp.).

¹⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/497 (2019. gada 25. marts), ar ko Regulu (ES) Nr. 508/2014 groza attiecībā uz dažiem noteikumiem, kuri saistīti ar Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu, pēc Apvienotās Karalistes izstāšanās no Savienības (OV L 85I, 27.3.2019., 22. lpp.).

¹⁸ Priekšlikums – Padomes regula par pasākumiem attiecībā uz Savienības vispārējā budžeta izpildi un finansēšanu 2019. gadā saistībā ar Apvienotās Karalistes izstāšanos no Savienības (COM(2019)64 final). Padome ir apstiprinājusi šo priekšlikumu.

¹⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/491 (2019. gada 25. marts) nolūkā turpināt teritoriālās sadarbības programmas “PEACE IV (Īrija–Apvienotā Karaliste)” un “Apvienotā Karaliste–Īrija (Īrija–Ziemeļīrija–Skotija)”, ņemot vērā Apvienotās Karalistes izstāšanos no Savienības (OV L 85I, 27.3.2019., 1. lpp.).

²⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/499 (2019. gada 25. marts), ar ko saistībā ar Apvienotās Karalistes izstāšanos no Savienības nosaka noteikumus par uzsāktu mācību mobilitātes pasākumu turpināšanu programmā *Erasmus+*, kas izveidota ar Regulu (ES) Nr. 1288/2013 (OV L 85I, 27.3.2019., 32. lpp.).

ietekme būs jūtama visā Eiropas Savienībā, taču ir skaidrs, ka dažus reģionus un ekonomikas nozares tā skars nopietnāk.

Pirmkārt, ievērojamas izmaksas būs jāsedz dalībvalstīm, kas atrodas kaimiņos Apvienotajai Karalistei. Kaut gan visām dalībvalstīm būs jāveic pārbaudes un kontroles, kas saistītas ar muitas noteikumiem, sanitārajiem un fitosanitārajiem noteikumiem un citiem drošības un drošuma standartiem, dažām dalībvalstīm apjomi būs īpaši lieli. Šā iemesla dēļ tām nācās būvēt jaunus robežkontroles punktus vai modernizēt esošos. Otrkārt, ekonomiskās izmaksas būs īpaši augstas tām nozarēm, kuras ir visvairāk atkarīgas no Apvienotās Karalistes. Šāda situācija radīsies, piemēram, lauksaimniecības pārtikas produktu eksportētājiem, kuri orientējas uz Apvienotās Karalistes tirgu, zvejniecības uzņēmumiem, kuri ir atkarīgi no piekļuves AK ūdeņiem, un tūrisma uzņēmumiem reģionos, kas ir populāri Apvienotās Karalistes tūristu vidū. Treškārt, Komisijas sagatavošanās darba laikā ir kļuvis skaidrs, ka mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (MVU), kuri tirgojas ar Apvienoto Karalisti, nebija iespējams tik labi sagatavoties kā lielajiem uzņēmumiem. MVU dažkārt trūkst administratīvās un juridiskās kapacitātes īstenot pilnīgu ārkārtas rīcības plānu.

Lai gan ir skaidrs, ka būs vajadzīgs finansiāls atbalsts, ir jāņem vērā ierobežojumi, kas izriet no izstāšanās bez vienošanās. Komisija ir konsekventi apgalvojusi, ka Apvienotajai Karalistei visos scenārijos joprojām jāpilda savas finansiālās saistības pret Eiropas Savienību, un Eiropas Savienība tāpat ievēros savas finansiālās saistības pret Apvienoto Karalisti, tai skaitā bezlīguma izstāšanās gadījumā.

Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija ir izpētījusi, kā vienošanās nepanākšanas gadījumā varētu mobilizēt pastāvošās programmas un Savienības budžeta instrumentus (pēc visām vajadzīgajām korekcijām). Tas ir paredzēts tam, lai mazinātu ietekmi jomās, kurās tā būtu visvairāk jūtama, ņemot vērā pieejamos līdzekļus. Šie pasākumi tiks ierosināti, pienācīgi ņemot vērā korekcijas ES budžeta izdevumu un ieņēmumu daļā, kas var rasties nesakārtotas izstāšanās rezultātā, un pilnībā izmantojot pašreizējos budžeta instrumentus un pieejamos resursus. Pārplānojot atsevišķus strukturālos fondus, uzsākot pasākumus, kas paredzēti traucējumu novēršanai lauksaimniecības tirgos, pamatojoties uz Tirgu kopīgas organizācijas regulu²¹, ieskaitot visu iespējamo finanšu avotu izmantošanu, un izmantojot konkrētus instrumentus, piemēram, mazo un vidējo uzņēmumu konkurētspējas programmu (COSME), Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fondu (EGF), Solidaritātes fondu un Eiropas Stratēģisko investīciju fondu (ESIF), bezlīguma izstāšanās gadījumā ES budžeta ietvaros būtu iespējams darīt pieejamu papildu īpašo finansējumu.

Lai sniegtu tūlītēju atbalstu skartajām ieinteresētajām personām, piemēram, maziem un vidējiem uzņēmumiem, kuri ir visvairāk atkarīgi no Apvienotās Karalistes, ES valsts atbalsta noteikumi piedāvā elastīgus risinājumus valsts līmeņa atbalsta pasākumiem.

4. NORĀDĪJUMI PAR KOORDINĒTU PIEEJU PĒC NESAKĀRTOTAS IZSTĀŠANĀS

Sarunu laikā ar Apvienoto Karalisti ES-27 dalībvalstu izrādītā vienotība un solidaritāte un sagatavošanās darbi saistībā ar AK izstāšanos ir kalpojuši kopīgam mērķim, neraugoties uz dažādo ekonomiskās atkarības līmeni no Apvienotās Karalistes visā Savienībā. Ir ļoti svarīgi, lai pasākumi, kas veikti pēc nesakārtotas izstāšanās, arī turpmāk būtu koordinēti un konsekventi. Šī vienotība stiprina visu koriģējošo darbību efektivitāti,

²¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1308/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko izveido lauksaimniecības produktu tirgu kopīgu organizāciju un atceļ Padomes Regulas (EEK) Nr. 922/72, (EEK) Nr. 234/79, (EK) Nr. 1037/2001 un (EK) Nr. 1234/2007 (OV L 347, 20.12.2013., 671. lpp.).

aizsargā mūsu kopīgos noteikumus un vienlīdzīgus konkurences apstākļus, palielina prognozējamību vissmagāk skartajām personām un saglabā Savienības sarunu mērķus diskusijām par turpmākajām attiecībām ar Apvienoto Karalisti. Šo iemeslu dēļ ir jāizvairās no divpusējiem nolīgumiem starp dalībvalstīm un Apvienoto Karalisti.

Lai sniegtu papildu atbalstu dalībvalstīm, kas īsteno ārkārtas pasākumu, Komisija šodien sniedz papildu norādījumus piecās galvenajās jomās. Tie palīdzēs nodrošināt, ka ārkārtas pasākumi tiek īstenoti raiti, kā arī palīdzēs sasniegt un uzturēt koordinētu pieeju:

- pilsoņu uzturēšanās un sociālā nodrošinājuma tiesības;
- policijas un tiesu iestāžu sadarbība krimināllietās;
- medikamenti un medicīniskās ierīces;
- zvejas darbības un
- datu aizsardzība.

Vajadzības gadījumā Komisija sniegs papildu norādījumus. Komisija arī turpmāk būs ES-27 dalībvalstu rīcībā, lai apspriestu jautājumus saistībā ar bezlīguma izstāšanās ietekmi, turpinot pārredzamu un intensīvu sadarbību, kas bija raksturīga sarunu periodam. Laikposmā pēc izstāšanās dalībvalstis tiek mudinātas ziņot Komisijai un cita citai par problēmām, kas radušās (kā paredzētām, tā neparedzētām), un par konstatēto paraugpraksi šo problēmu risināšanai visu dalībvalstu labā. Laikposmam tūlīt pēc izstāšanās Komisija ir izveidojusi zvanu centru dalībvalstu pārvaldes iestādēm, dodot tām iespēju iepazīties ar Komisijas pieredzi. ES pilsoņi, uzņēmumi un citas ieinteresētās personas var sazināties ar Europe Direct, lai uzdotu jebkuru jautājumu (bezmaksas tālrunis 00 800 6 7 8 9 10 11 no jebkuras vietas ES).

5. SECINĀJUMS

Kopš Apvienotās Karalistes referenduma 2016. gada 23. jūnijā Savienība ir pastāvīgi paudusi gan nožēlu par Apvienotās Karalistes lēmumu izstāties no Savienības, gan cieņu pret šo lēmumu. Komisija joprojām uzskata, ka labākais iespējamais risinājums ir sakārtota izstāšanās saskaņā ar izstāšanās līgumu. Tomēr no nesakārtotas izstāšanās var izvairīties tikai tad, ja Apvienotā Karaliste ratificē izstāšanās līgumu.

Tāpēc ES ir veikusi nepieciešamos pasākumus, lai sagatavotos tam, ka notiek izstāšanās bez vienošanās, vienlaikus saglabājot apņēmību izvairīties no šāda iznākuma. Arī turpmāk būs nepieciešama dalībvalstu vienotība un solidaritāte, lai reaģētu uz problēmām, kas radīsies, un turpinātu atbalstīt Savienības pamatvērtības.